

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Інститут філології

Кафедра полоністики

**ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ІСПИТУ З ПОЛЬСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ДЛЯ ВСТУПНИКІВ ДО АСПРАНТУРИ**

Затверджено на засіданні
Вченої ради Інституту філології
Протокол № 8
«26» березня 2013 р.
Директор Інституту філології
проф.Семенюк Г.Ф.

Обговорено і затверджено на
засіданні кафедри полоністики
« 11 » лютого 2013 р.
Протокол № 7

Укладач:
д.філол.н.,проф.Радишевський Р.П.

КИЇВ – 2013 р.

«ПОЛЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА».
НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ.

Періодизація польської літератури.

Ранні середньовічні хроніки (Галл Анонім, В. Кадлубок).

Середньовічні проповіді і агіографія. Поезія релігійна і світська (“Богородиця”, “Жалі Матері Божої під хрестом”). Сатиричні вірші середньовіччя (“Розмова Магістра із смертю”, “Сатира на лінивих хлопів”). “Історія Польщі” Яна Длугоша і “Меморіал” Я. Острога.

Епоха ренесансу – “золотий вік” польської літератури. Новолатинська поезія навколо краківської Академії. Творчість Миколая Рея. Публіцистика та історіографія ренесансу (А.Моджевський, С.Оріховський). Ян Кохановський – вершина польського ренесансу. Ранньобарокова манеристична поезія М.Семпа Шажинського. Латиномовні поеми С.Ф.Кльоновича (“Роксоланія”). Жанр селянок у творчості пізнього ренесансного поета Ш.Шимоновича.

Бароко – епоха протиріч. М.К.Сарбевський – теоретик барокового концептизму і поет (“християнський Горацій”). ХУІІ ст. – контрреформація, наука, освіта. Метафізична поезія раннього бароко. Совізьжальська література. Міщанська лірика. Поезія братів Зіморовичів. “Гофред” або “Визволений Єрусалим” у перекладі Петра Кохановського. Поетична творчість Самуеля Твардовського. Бароковий концептизм поезії Я.А.Морштина. Сарматська стихія в творчості В.Потоцького і В.Кохановського. “Щоденники” Я.Х.Пасека. Театр і драматургія бароко.

Епоха Просвітництва як культурна формація (С.Конарський). Драматургія Ф.Богомольця, В.Богуславського, Ф.Заблоцького. Лірична і патріотична поезія Ф.Карпінського, Ф.Князькіна, А.Нарушевича, І.Красіцького, Т.К.Венгерського, Ю.І.Нємцевича. Творчість І.Красіцького. Поема “Софіївка” С.Трембецького. Передромантизм (К.Бродзінський). Варшавський псевдокласицизм.

Програмотворці романтизму – М.Мохнацький, А.Міцкевич. Життя і творчість А.Міцкевича. Лірика А.Міцкевича. Історично-патріотичні поеми “Гражина”, “Конрад Валленрод”. Новаторство драматичної поезії “Дзяди”. “Пан Тадеуш” – національна епопея. Життя і творчість Ю.Словацького. Україна в творчості Ю.Словацького. Романтична драматургія Ю.Словацького (“Балладина”, “Кордіан”, “Мазепа”, “Лілля Венеді”). Проблематика поем “Ангеллі”, “В Швейцарії”, “Батько зачумлених”, “Беньовський”. Містичні твори Ю.Словацького – “Срібний сон Соломеї”, “Король-Дух”, “Генезис Духа”. Драматургія

З.Красінського (“Небожественна комедія”, “Іридйон”). “Українська школа” в польському романтизмі (Б.Залеський, М.Чайковський). Романтичні поеми А.Мальчевського “Марія”, С.Гощинського “Канівський замок”. Драматургія О.Фредро (“Помста”, “Дами і гусари”, “Дівочі обітниці”). Творчість Ц.К.Норвіда. Фольклорна основа в поезії В.Сирокомлі, Т.Ленартовича. Проза Ю.Крашевського, Т.Єжа, Ю.Коженювського.

Позитивізм – естетична доктрина. Творчість Е.Ожешко (“Нізіни”, “Дзюрдзі”, Над Немнем”). Проза і публіцистика Б.Пруса (новели, повісті, “Лялька”, “Фараон”, “Емансипантки”). Г.Сенкевич і розвиток історичної романістики (трилогія – “Огнем і мечем”, “Хрестоносці”, “Quo vadis”). Рання новелістика Г.Сенкевича. Поетична творчість М.Конопницької (“Пан Бальцер в Бразилії”). Селянська тематика новел і поезії М.Конопницької. Натуралістичні тенденції в прозі А.Дигасінського і А.Сигетинського. Лірика А.Асника і К.Уейського. Позитивістська критика (П.Хмельовський і О.Свентоховський).

“Молода Польща” (1890–1918). Естетичні програми і дискусії. Модернізм, неоромантизм, символізм. Літературна критика періоду “Молодої Польщі”. Театр і драма “Молодої Польщі”. Особливості поезії “Молодої Польщі”. Проза “Молодої Польщі”. Модернізм і реалізм прози К.Берента і К.Іжиковського. Підхалянська лірика і проза К.Тетмайера. Поетична творчість Я.Каспровича. Символіко-неоромантична драма С.Виспянського. Творчість В.Оркана. Проза В.С.Реймонта (“Земля обітована”, “Селяни”). Драматургія Г.Запольської (“Моральність пані Дульської”).

Образ епохи в прозі С.Жеромського (“Люди бездомні”, “Попіл”, “Напровесні”). Краківська Авангарда. Друга Авангарда. Віленська група “Жагари”. Поетична група “Скамандер” (представники та історія). Проза міжвоєнного двадцятиліття. Драматургія міжвоєнного двадцятиліття. Поезія міжвоєнного двадцятиліття. Новаторство поезії Б.Лесьмяна. Проза З.Налковської. Драматургія і проза Л.Кручковського. Лірика Л.Стаффа. Поезія і сатира Ю.Тувіма. Драматургія С.Віткевича. Проза Б.Шульца. Творчість М.Домбровської (“Ночі і дні”). Поезія К.Бачинського.

Література перших повоєнних років. Проза В.Гомбровича. Поезія і публіцистика Ч.Мілоша. Поезія В.Броневського і К.Галчинського. Новаторство поезії Ю.Пшибося. Лінгвістична поезія. Новелістика Я.Івашкевича. Епопея Я.Івашкевича. Епопея Я.Івашкевича “Слава і хвала”. Польська еміграційна література (інституції, постаті). Поетична формація “Покоління- 68” і прозова “Покоління-56”. Сучасна проза – селянська проблематика. Сучасна проза – тема війни. Розмаїття сучасної драми (С.Мрожек). Багатство

сучасної поезії (З.Герберт, Я.Твардовський). Поезія і драма Т.Ружеви́ча. Поезія К.Іллаковичу́вни, М.Павліковської-Ясножевської. В.Шимборська – Нобелівський лауреат. Наукова фантастика і футурологія С.Лема. Сучасна критика і есеїстика (К.Вика, Ю.Кжижановський, Т.Маркевич, М.Гловінський, Я.Славінський).

ЛІТЕРАТУРА

Методологія, загальні питання.

Вєрвєс Г.Д. В інтернаціональних літературних зв'язках. К., 1976.

Вєрвєс Г.Д. Польська література і Україна. К., 1985.

История польской литературы. М., 1969, т. 1-2.

Неупокоева И.Г. История всемирной литературы. Проблемы системного и сравнительного анализа. М., 1976.

Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті. В п'яти томах. К., 1987-1994.

Антологія польської поезії. К., 1979, т. 1-2.

Literatura Teoria Metodologia. pod red. D.Ulickiej, W., 1998.

Współczesna teoria badań literackich za granicą. Antologia pod red. H.Markiewicz, Kr., 1973, т. 1-3.

Curtius E.R. Literatura europejska i łacińskie średniowiecze. Tłumaczenie i opracowanie A.Borowski. Kr., 1997.

Głowiński M. Prace wybrane, pod red. R.Nycza. Kr., 1997, т. 1-5.

Markiewicz H. Prace wybrane, pod red. S.Belbusa. Kr., 1995-1998, т. 1-7.

Sławiński J. Prace wybrane, pod red. W.Boleckiego. Kr., 1996-1998, т. 1-5.

Chrzanowski J. Historia literatury niepodległej Polski 965-1795. wyd. 11, W., 1971.

Krzyżanowski J. Historia literatury polskiej. Allegoryzm-preromantyzm. W., 1964.

Historia literatury polskiej w zarysie, pod red. M.Stępnia, A.Wilkonia wyd. 6, т. 1-2. Warszawa, 1990.

Literatura polska. Przewodnik encyklopedyczny, pod red. J. Krzyżanowskiego. Cz. Hernasa. т. 1-2, W., 1985.

Rlejner J. Maciąg W. Zarys dziejów literatury polskiej. Wr., 1974.

СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Witczak T. Literatura średniowieczna. W., 1990.

Starnawski J. Sredniowiecze. wyd. 2, W., 1989, Biblioteka „Polonistyki”.

Sredniowiecze. Studia o kulturze red. J.Lewański, Wr., 1961-1969, т. 1-4.

Słownik literatury staropolskiej, pod red. T.Michałowskiej. Wr., 1991.

Toć jest dziwne a nowe. Antologia literatury polskiego średniowiecza., oprac. A. Jelicz. W., 1987.

W.Wydra, W.R.Rzepka Chrestomatia staropolska. Teksty do roku 1543. Wr., 1984.

Djgurodzica., oprac. J.Worończak. Wr., 1962.

By czas nie zaćmił i niepamięć. Wybór kronik średniowiecznych., oprac. A. Iclicz. W., 1987.

Mrukówna J. Jan Długosz. Zycie i twórczość. Kr., 1972.

Michałowska T. Sredniowiecze. W., 1997.

Literatura polska. Od średniowiecza do oświecenia., red. Z.I. Libera. W., 1989.

Sredniowiecze-Renesans-Barok. „Lektury polonistyczne” pod red. A.Borowskiego. J. Gruchały. t. 1-2, Kr. 1992-1994.

PEHECAHC

Ziomek I. Renesans. W., 1973 i dalej.
Ziomek I. Literatura odrodzenia, W., 1987.
Starnawski J. Odrodzenie: Czasy. Ludzie. Książki, Łódź, 1991.
Belc J. Europejskość i polskość literatury naszego renesansu. W., 1984.
Belc J. Jan Kochanowski. Szczyt renesansu polskiego. wyd. 2. W., 1987.
Witczak T. Studia nad twórczością Mikołaja Reja. W., 1975.
W. Wajntraub. Rzecz czarnoleska. Kr., 1977.
Wiśniewska H. Renesansowe życie i dzieło Sebastiana Fabiana Klonowicza. Lublin, 1985.
Lempicri Z. Renesans i humanizm w Polsce. W., 1952.
Orzechowski S. Wybór pism, oprac. J.Starnawski. Wr., 1972.
Dramaty staropolskie, opracowanie i wstęp J.Lewański. W., 1959-1963, t. 1-6.
Patrzac na rozwaite swiata tego sprawy. Antologia polskiej poezji renesansowej.
Opracowanie J.Sokołowska, Warszawa, 1984.
Antologia poezji polsko-łacińskiej (1470-1543). Oprac. A.Jelicz, Warszawa, 1956.

BAPOKO

Angial E. Swiat słowiańskiego baroku. W., 1972.
Htrnas Cz. Barok. Wrocław 1978 i dalej.
Hernas Cz. Literatura barokowa. W., 1987.
Sajkowsri A. Barok. W., wyd. 2, 1987, Biblioteka „Polonistyki”.
Sokołowska J. Spory o barok. W., 1971.
Pelc J. Barok-epoka przeciwieństw. W., 1993.
Prejs M. Poeci późnego baroku. W., 1989.
Wiek XVII – Kontrreformacja-barok. Pod red. J.Pelca, Wr., 1970.
Mikulski T. Rzeczy staropolskie. Wr., 1964.
Fałęcka B. Sztuka tworzenia. Podmiot autorski w poezji kunsztowej polskiego baroku. Wr., 1983.
Lichański J.Z. Retoryka od średniowiecza do baroku. W., 1992.
Gostyńska D. Retoryka iluzji. Koncept w poezji barokowej. W., 1991.
Sokołowska J.J.A.Morsztyn. W., 1965.
Błoński J. M.Sęp Szarzyński a początki baroku. Wyd. II, Kr., 1996.
Grzeszczuk S. Błażeńskie zwierciadło. Rzecz o humorystyce sowizdrzalskiej XVI i XVIIw. Kr., wyd. II, 1994.
Łużny R. Pisarze kręgu Akademii Kijowsko-Mohylańskiej a literatura polska. Kr., 1966.
Sarbiewski M.K. O poezji doskonałej, tłum. M.Plezia. Wr., 1954.
Sarbiewski M.K. Wykłady poetyki, tłum. S.Skimina, Wr., 1958.
Poeci polskiego baroku. Oprac. J.Sokołowska i K.Zunowska. W., 1965, t. 1-2.
I w odmianach czasu smak jest. Antologia polskiej poezji epoki baroku. Oprac. J.Sokołowska. W., 1991.
Htlikon sarmacki. Wiatki i tematy polskiej poezji barokowej, przez A.Vincenza. Wr., 1989.
Roksolański Parnas. Wybrał i oprac. R.Radyszewskij. Cz. II, Antologia. Kr., 1998.

ПРОСВІТНИЦТВО

- Słownik literatury polskiego Oświecenia pod red. T.Kostkiewiczowej. wyd 2, Wr., 1991.
- Libera Z. Problemy polskiego Oświecenia. W., 1969.
- Oświeceni o literaturze. Wypowiedzi pisarzy polskich 1740-1800 oprac. T.Kostkiewiczowej i Z. Goliński, W. 1993.
- Pisarze polskiego oświecenia, pod red. T.Kostkiewiczowej i Z. Golińskiego, t. 1-2, W., 1992-1994.
- Klimowicz M. Oświecenie. Wyd. 4. W., 1980.
- Klimowicz M. Literatura oświecenia. W., 1995
- T.Mikulski. Ze studiów nad oświeceniem. W., 1956.
- Wokół „Doświadczyńskiego”, Antologia poezji polskiego oświecenia, oprac. T. Kostkiewiczowa. W., 1981.
- Abyśmy o ojczyźnie naszej radzili. Antologia publicystyki doby stanisławskiej, oprac. Z.Goliński. W., 1984.
- Бобрин Н.Й. Польский поэт-просветитель Томаш Кастан Венгерский. Москва, 1981.
- Софронова Л.А. Польская театральная культура эпохи Просвещения. Москва, 1985.

РОМАНТИЗМ

- Owiecienie-Romantyzm. „Lektury polonistyczne”. t. 1, pod red. A.Borowskiego i J.S.Grudały. Kr., 1996.
- Słownik literatury polskiej XIX wieku pod red. J.Bachorza i A. Kowalczykowej, Wr., 1991.
- Janion M. Romantyzm. Studia o ideach i stylu. W., 1970.
- Witkowska A. Literatura romantyczna. W., 1989.
- Janion M. Gorączka romantyczna, W., 1975.
- Janion M. Zmgrodzka M. Romantyzm i historia. W., 1978.
- Witkowska A. Literatura romantyczna. W., 1989.
- Straszewska M. Romantyzm. W., 1969, Biblioteka „Polonistyki”.
- Sudolski Z. Mickiewicz. Opowieść biograficzna. W., 1997.
- Skwarczyńska S. W kręgu wielkich romantyków. W., 1966.
- Słowacki mistyczny, red. M. Janion, M.Zmigrodzka. W., 1981.
- Вервес Г.Д. Адам Міцкевич, К., 1968.
- Рильський М. Про поезію Адама Міцкевича, К., 1955.
- Левінська С.Й. Юліуш Словацький, К., 1973.
- Радишевський Р.П. Юліуш Словацький. Життя і творчість. К., 1985.
- Керчів Р.Ф. Український фольклор у польській літературі. Період романтизму. К., 1971.
- Софронова Л.А. Польская романтическая драма: Мицкевич-Красинский-Словацкий. М., 1992.

ПОЗИТИВИЗМ

- Kulczycka Saloni J. Pozytywizm. Warszawa 1971, Biblioteka „Polonistyki”.
- Markiewicz H. Pozytywizm, W. 1978.
- Obraz literatury polskiej, stria IV, Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu, pod red. J.Kulczyckiej-Saloni. W., 1965-1971, t. 1-4.
- Krzyżanowski J. Twórczość Henryka Sienkiewicza, wyd. III. W., 1976.
- Jakubowski J.Z. Z dziejów naturalizmu w Polsce. W., 1951.
- Bachórz J. Realizm bez „chmurnej jazdy”. W., 1980.
- Martuszevska A. Poetyka polskiej powieści dojrzałego realizmu (1876-1895=. W., 1977.
- Markiewicz H. Literatura pozytywizmu. W., 1989.
- Bujnicki T. Sienkiewicza „Powieści z lat dawnych”. Studia. Kr., 1996.
- Borkowska G. Dialog powieściowy i jego konteksty (na podstawie E.Orzeszkowej). Wr., 1988.

МОЛОДА ПОЛЬЩА

- Podraza-Kwiatkowska M. Literatura Młodej Polski, W., 1997.
- Krzyżanowski J. Neoromantyzm, W., 1980.
- Kulczycka-Saloni J. Maciejewska, Makowicki A.Z., Taborski R. Literatura polska. Młoda Polska. W., 1991.
- Hutnikiewicz A. Młoda Polska. W., 1994.
- Wyka K. Młoda Polska.,t. I-II, Kr.,1987.
- Podraza-Kwiatkowska M. Młodopolskie harmonie i dysonanse. W., 1969.
- Programy i dyskusje literatackie Młodej Polski, opr. Podraza-Kwiatkowska M., Wr., 1977. BN 1212.
- Podraza-Kwiatkowska M. Somnambulicy, dekadenci. Kr., 1985.
- Głowiński M. Powieść młodopolska. Wr., 1969.
- Górski K. Jan Kasprowicz. W., 1977.
- Dużyk J. Władysław Orkan. W., 1980.
- Rurawski J. W.S.Rejmont. W., 1977.
- Wyka M. Leopold Staff. W., 1985.
- Rurawski J. Gabriela Zapolska. W., 1981.
- Hutnikiewicz A. Zeromski S. W., 1987.

МІЖВОЄННЕ ДВАДЦЯТИЛІТТЯ І ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА

- Kwiatkowski J. Literatura Dwudziestolecia. W., 1990.
- Literatura polska 1918-1932. red. A.Brodzka. W., 1975.
- Dwudziestolecie 1919-1939, oprac. Eustachiewicz. W., 1982.
- Kwiatkowski J. Główne nurty poezji Dwudziestolecia, OLP VIZ.
- Bolecki W. Poetycki model prozy w Dwudziestoleciu Międzywojennym. W., 1997.
- Dwudziestolecie Międzywojenne. II wojna światowa. t. 1, „Lektury polonistyczne”. Pod red. R.Nycza i J.Jarzębskiego. Kr., 1997.
- Słownik literatury polskiej XX wieku, pod red. J.Sławińskiego. Wr., 1975.
- Czamerne M. Wycieczki w Dwudziestolecie. O dramacie międzywojennym. Wr., 1970.
- J.Stradecki. W kręgu Skamandra. W., 1977.

Kijowski A. Maria Dąbrowska. W., 1964.
Głowiński M. Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji B.Leśmiana. W., 1981.
Rogatks B. Zofia Nałkowska. W., 1980.
Cieński A. Julian Przyboś. Kulturowe postawy twórczości. W., 1987.
Ficowski J. Regiony wielkiej henezji. Szkice o życiu i twórczości Brunona Schulca.
Kr., 1967.
Gerould D.S. S.J.Witkiewicz jako pisarz. W., 1981.

ПОЛЬСЬКА ЛІТЕРАТУРА ПІСЛЯ 1945 р.

Jarosiński Z. Literatura lat 1945-1975. W., 1997.
Drewniowski T. Próba scalenia. Obiegi-Wzorce-Style. W., 1997.
Balcerzak E. Poezja polska w latach 1939-1965, cz. 1-2, W., 1982-1988.
Barkof S. Proza powojenna 1945-1980. Analizy i interpretacje. W., 1978.
Kelera J. Panorama dramatu. Studia i szkice. W., 1989.
Danilewicz-Zielińska M. Szkice o literaturze emigracyjnej. Wr., 1992.
Literatura współczesna „Lektury polonistyczne” pod red. R.Nycza i Jarzębskiego. Kr.,
1997.
Macąg W. nasz wiek XX. Idee przewodnie literatury polskiej 1918-1980. Wr., 1992.
Błoński. Wszystkie sztuki S.Ł. Mrozka. Kr., 1995.
Gębała S. Teatr Różewicza. Wr., 1978.
Snoff A. Powieści fantastyczno-naukowe S.Lema. Bydgoszcz, 1983.
Poznanwanie Miłosza, pod red. J.Kwiatkowskiego, Kr., 1985.
Radość czytania Szymborskiej, opr. S.Balbus i D.Wojda. Kr., 1996.
Булаховська Ю.Л. Спадкоємність і новаторство сучасної польської поезії. К.,
1979.
Сучасні польські письменники. К., 1960.
Ведина В.П. Послевоенная польская проза. Проблематика и поэтика. К., 1991.
Вервес Г.Д. Ярослав Івашкевич. Літературно-критичний нарис. К., 1978.
Моренець В.П. Джерела поетики К.І.Галчинського. К., 1986.
Булаховська Ю.Л. Проблематика польської сатири 30-х-50-х років ХХ століття.
Поезія і проза. К., 1968.